

Toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–31.12.2024

Mikkelin seudun ympäristölautakunta

MIKKELI

Sisällys

Palvelusuunnitelman toteutuminen	3
Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat	4
Talouden toteuma 2024	4
Kuntaosuudet.....	5
Valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden raportointi.....	6
Strategiakortit.....	6
Tunnusluvut	11

Mikkelin seudun ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta ja sen alaisuudessa toimiva Ympäristöpalvelut -yksikkö vastaa kuntatason ympäristöterveydenhuollon ja ympäristösuojelun tehtävistä Mikkelissä, Hirvensalmella, Kangasniemellä, Mäntyharjussa ja Pertunmaalla (1.1.2025 alkaen Pertunmaa on osa Mäntyharjun kuntaa). Resurssien sallimissa puitteissa toteutetaan erilaisia selvityksiä vuorotellen toimialueen eri kuntien alueella. Tavoitteena on antaa palvelut samantasoisina koko toiminta-alueella ympäristöpalvelusopimuksen mukaisesti.

Ympäristöpalvelujen tulosalueet ovat

- Ympäristölautakunta ja hallinto
- Ympäristöterveydenhuolto (yleinen terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto)
- Ympäristönsuojelu (ympäristönsuojelu ja ympäristönsuojelun projektit)

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Yleisen terveysvalvonnan toiminta toteutui pääosin palvelusuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmallisissa tarkastuksissa ei tarkastustavoitteen päästy, mutta tulos oli parempi kuin aikaisempina vuosina lisäresurssin ansiosta. Suunnitelmallisesta valvonnasta toteutui 65 prosenttia (416 kpl/640 kpl). Suunnitelmallisen valvonnan toteutumaprosentti oli elintarvikevalvonnassa 66,5 prosenttia (226 kpl/340 kpl), terveydensuojelussa 60 prosenttia (133 kpl/220 kpl) ja tupakka- ja lääkelain valvonnassa 71 prosenttia (57 kpl/80 kpl).

Talousarvioissa ollut suunnitelmallisten tarkastustenmäärän tavoite, 700 kpl, ei ottanut huomioon suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvien tupakkavalvonnan kohteiden vähentymistä. Tämän vuoksi talousarvion mukainen toteumaprosentti on vain 59 prosenttia. Vuoden 2024 suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten tavoitemäärä on kohteiden riskinarvion perusteella Ruokaviraston ja Valviran ohjeiden mukaisesti 640 kpl ja toteumaprosentti on silloin 65 prosenttia.

Suunnitelmallinen valvonta vie noin puolet terveysvalvontaan käytettävissä olevasta työajasta. Merkittävä osa työajasta menee ei-suunnitelmallisiin tarkastuksiin (mm. asunnontarkastukset), suunnitelmalliseen näytteenottoon, neuvontaan ja ohjaukseen sekä ruokamyrkytyspäilyilmoitusten, yhteydenottojen, erilaisten lausuntojen ja valvontapyyntöjen käsittelyyn.

Harjoittelijoille on pyritty tarjoamaan mahdollisuuksia opintoihinsa kuuluvan harjoittelun sekä opinnäytetyön suorittamiseen. Harjoittelijoita on ollut terveysvalvonnassa ja eläinlääkintähuollossa, vuonna 2024 yhteensä 10,5 kuukautta.

Vuoden 2021 alusta aloitettiin ympäristöterveydenhuollon terveysvalvonnan järjestelmällinen laadunhallinta ottamalla käyttöön valtakunnallinen Envirovetin LaatuNet-laatujärjestelmä. Tavoitteena on valtakunnallisesti yhdenmukaistaa ja kehittää toimialan laadunhallintaa asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti. Elintarvikelaki ja EU:n valvonta-asetus edellyttävät valvontayksiköitä tekemään sisäistä oman toiminnan laadunhallintaa. Siihen kuuluvat sisäiset ja ulkoiset auditoinnit, poikkeamien havainnointi ja korjaavien toimenpiteiden kirjaaminen. Vuonna 2024 osallistuttiin yhteen LaatuNet-laadunhallintajärjestelmään liittyvää interkalibrointiin sekä tehtiin yksi sisäinen auditointi vuoden 2024 aikana.

Terveysvalvonnan toteutuminen on kuvattu yksityiskohtaisesti erikseen laadittavissa ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien toteutumaportteissa. Vuoden 2024 alussa saatu lisäterveystarkastajan virka on parantanut elintarvikevalvonnan resurssveja.

Eläinlääkintähuollossa on ollut hyvä tilanne koko vuoden osaa Suomea edelleen vaivaavasta eläinlääkärripulasta huolimatta. Eläinlääkäripalvelut on saatu turvattua 24/7 kaikissa jäsenkunnissa. Kesäaikana saatiin hyvin eläinlääkärien sijaisia. Praktikkoeläinlääkäreiden työsidonaisuutta ja työnkuormitusta on saatu vähennettyä teettämällä osa viikonloppu- ja juhlapyhäpäivystyksistä ulkopuolisilla päivystäjillä. Myös valvontaeläinlääkäreiden resurssitilanne on ollut hyvä koko vuoden 2024. Eläinlääkintähuollossa on ollut myös harjoittelijoita.

Eläinlääkintähuollon palvelusuunnitelma toteutui suunnitellusti. Pieneläinkäyntejä vastaanotolla oli yhteensä 7552, joista oli sairasmatkoja 1134, kaupungineläinlääkäripraktikoiden tekemiä virkamatkoja 149 (lihantarkastus näistä 139) ja valvontaeläinlääkäreiden virkamatkoja 297. Maitohygieenisia tarkastuksia on tehty 5. Eläinlääkärikäynnit vastaanotolla ovat lisääntyneet ja tilakäynnit ovat vähentyneet jonkin verran viime vuodesta.

Ympäristönsuojelun osalta palvelusuunnitelma on toteutunut suunnitellusti. Ympäristönsuojelun yksikössä valmisteltiin vuoden 2024 aikana 18 ympäristö- tai maa-aineslupapäätöstä (Mikkeli 10, Hirvensalmi 1, Kangasniemi 3, Mäntyharju 2, Pertunmaa 2) ja 24 muuta ympäristönsuojeluun liittyvää asiaa ympäristölautakunnan päätettäväksi (Mikkeli 18, Hirvensalmi 1, Kangasniemi 3, Mäntyharju 2). Määrä oli suunnilleen samanlainen kuin edellisenä vuonna. Erillislainsäädännön mukaisia viranhaltijapäätöksiä tehtiin 33 (Mikkeli 18, Hirvensalmi 2, Kangasniemi 8, Mäntyharju 5) ja muita erilaisia kirjallisia asiakassuoritteita (lausunnot, tarkastuspöytäkirjat, kehotukset yms.) kertyi yhteensä 2010, mikä oli selkeästi enemmän kuin edellisinä vuosina. Luvussa on mukana vuonna 2024 toteutetut erilliset valvontaprojektit, jotka koskivat jätelain mukaista kiinteistöjen erilliskeräyksen (240) ja elintarvikehuoneistojen elintarvikejätteen kirjanpidon (n. 500) valvontaa. Lisäksi mukana on kiinteistöittäin jaettu ohjeistuksia puutarhajätteen käsittelystä (n. 200) ja vieraslajien torjunnasta (n. 200). Suoritteet jakautuivat kuntien kesken seuraavasti: Mikkeli 1688, Hirvensalmi 52, Kangasniemi 125, Mäntyharju 96, Pertunmaa 49.

Viranomaistoiminnan lisäksi Ympäristöpalvelut toteuttaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvaa ympäristönsuojelun edistämistehdävää viranomaistoiminnan ohessa ja erilaisten hankkeiden avulla. Pursialan ja Porrassalmen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittämisshanke päättyi tammikuussa 2023. Hankkeessa päivitettiin Pursialan ja Porrassalmen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Pursialan pohjavesialueen suojelusuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2024 ja Porrassalmen pohjavesialueen suojelusuunnitelma hyväksytään vuoden 2025 aikana. Vuonna 2024 Ympäristöpalveluissa ei ollut ulkopuolisella rahoituksella toteutettuja ympäristönsuojelun hankkeita. Vuonna 2024 kilpailutettiin Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen toimialueen vesistöjen pintavesiseurannat seuraavaksi kolmeksi vuodeksi ja Mikkelin hiilineutraali-suustavoitteen saavuttamisen arviointi ja hiilinielujen laskenta.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Ympäristölautakunnan toimintakulut vuonna 2024 olivat kokonaisuutena 2 378 982 euroa ja ne alittuivat talousarvioon nähden 83 718 euroa. Toimintatuotot (sisältää kuntaosuudet) vuonna 2024 olivat 1 218 724 euroa ja valtuustoon nähden sitovat tuotot ylittivät 128 724 euroa. Toimintakate oli 212 442 euroa parempi kuin talousarviossa.

Yleisen terveystalouden ja eläinlääkintähuollon klinikkamaksujen tulokertymät vuonna 2024 olivat talousarviota paremmat sekä ympäristönsuojelun lupa- ja valvontamaksujen kertymät jonkin verran matalammat. Ympäristöpalvelujen kaikkien tulosalueiden toimintakulut olivat vuonna 2024 talousarviota pienemmät.

Talouden toteuma 2024

Mikkelin seudun ympäristölautakunta

	Toteuma 2023	Talousarvio (muutettu) 2024	Toteuma 2024	Ero toteuma 2024-talousarvio 2024	Toteuma % 2024
Myyntituotot	799 522	687 500	789 325	101 825	114,8 %
Maksutuotot	388 140	390 000	410 396	20 396	105,2 %
Tuet ja avustukset	4 432		7 534	7 534	
Muut toimintatuotot	12 566	12 500	11 469	-1 031	91,8 %
TOIMINTATUOTOT	1 204 660	1 090 000	1 218 724	128 724	111,8 %
Henkilöstökulut	-1 686 579	-1 886 400	-1 848 306	38 094	98,0 %
Palkat ja palkkiot	-1 312 861	-1 446 900	-1 433 195	13 705	99,1 %
Henkilösivukulut	-373 718	-439 500	-415 112	24 388	94,5 %
Palvelujen ostot	-331 197	-389 200	-348 766	40 434	89,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 909	-54 500	-39 961	14 539	73,3 %
Vuokratkulut	-135 572	-132 600	-133 997	-1 397	101,1 %
Muut toimintakulut	-15 971		-7 953	-7 953	
TOIMINTAKULUT	-2 227 228	-2 462 700	-2 378 982	83 718	96,6 %
TOIMINTAKATE	-1 022 568	-1 372 700	-1 160 258	212 442	84,5 %

Tulosalueittain ja yksiköittäin

Ympäristölautakunta (koko lautakunta yhteensä)	Toteuma 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 2024	Ero toteuma 2024-talousarvio 2024	Toteuma % 2024
TOIMINTATUOTOT	1 204 660	1 090 000	1 218 724	128 724	111,8 %
TOIMINTAKULUT	-2 227 228	-2 462 700	-2 378 982	83 718	96,6 %
TOIMINTAKATE	-1 022 568	-1 372 700	-1 160 258	212 442	84,5 %

Ympäristölautakunta ja hallinto (tulosalue)	Toteuma 2023	Talousarvio (muutettu) 2024	Toteuma 2024	Ero toteuma 2024-talousarvio 2024	Toteuma % 2024
TOIMINTATUOTOT	8 712	8 800	10 336	1 536	117,5 %
TOIMINTAKULUT	-37 289	-48 100	-40 309	7 792	83,8 %
TOIMINTAKATE	-28 577	-39 300	-29 973	9 327	76,3 %

Ympäristöterveydenhuolto (tulosalue)	Toteuma 2023	Talousarvio (muutettu) 2024	Toteuma 2024	Ero toteuma 2024-talousarvio 2024	Toteuma % 2024
TOIMINTATUOTOT	1 001 314	863 200	1 003 841	140 641	116,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 657 432	-1 830 100	-1 770 722	59 378	96,8 %
TOIMINTAKATE	-656 118	-966 900	-766 880	200 020	79,3 %
-Yleinen terveysvalvonta	Toteuma 2023	Talousarvio (muutettu) 2024	Toteuma 2024	Ero toteuma 2024-talousarvio 2024	Toteuma % 2024
TOIMINTATUOTOT	304 890	292 700	335 034	42 334	114,5 %
TOIMINTAKULUT	-620 414	-731 000	-718 196	12 804	98,3 %
TOIMINTAKATE	-315 524	-438 300	-383 163	55 137	87,4 %
-Eläinlääkintähuolto	Toteuma 2023	Talousarvio (muutettu) 2024	Toteuma 2024	Ero toteuma 2024-talousarvio 2024	Toteuma % 2024
TOIMINTATUOTOT	696 424	570 500	668 808	98 308	117,2 %
TOIMINTAKULUT	-1 037 018	-1 099 100	-1 052 526	46 575	95,8 %
TOIMINTAKATE	-340 594	-528 600	-383 718	144 882	72,6 %

Ympäristönsuojelu (tulosalue)	Toteuma 2023	Talousarvio (muutettu) 2024	Toteuma 2024	Ero toteuma 2024-talousarvio 2024	Toteuma % 2024
TOIMINTATUOTOT	194 634	218 000	204 547	-13 453	93,8 %
TOIMINTAKULUT	-532 507	-584 500	-567 952	16 548	97,2 %
TOIMINTAKATE	-337 873	-366 500	-363 405	3 095	99,2 %

Kuntaosuudet

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen kuntien osuudet vuonna 2024

	Mikkeli	Hirvensalmi	Kangasniemi	Mäntyharju	Pertunmaa	Yhteensä
Ympäristölautakunta ja hallinto (0,58 euroa/asukas)						
Prosenttiosuus	78,4 %	3,1 %	7,8 %	8,3 %	2,4 %	100,0 %
Osuus euroissa	29 877	1 185	2 961	3 178	907	38 108
Terveysvalvonta (7,39 euroa/asukas)						
Prosenttiosuus	78,4 %	3,1 %	7,8 %	8,3 %	2,4 %	100,0 %
Osuus euroissa	383 944	15 230	38 052	40 843	11 655	489 725
Eläinlääkintähuolto						
Prosenttiosuus	51,8 %	4,5 %	17,9 %	19,9 %	5,9 %	100 %
Osuus euroissa	385 778	33 465	133 636	148 319	44 123	745 320
Euroa/asukas	7,43 €	16,23 €	25,98 €	26,86 €	27,98 €	
Ympäristönsuojelu (7,40 euroa/asukas)						
Prosenttiosuus	78,4 %	3,1 %	7,8 %	8,3 %	2,4 %	100,00 %
Osuus euroissa	364 583	14 462	36 133	38 783	11 068	465 029
Yhteensä	1 164 181	64 343	210 781	231 123	67 753	1 738 182

Ympäristölautakunta ja hallinto, terveysvalvonta ja ympäristönsuojelu: Nettokustannusten jako kuntien asukaslukujen 31.12.2023 suhteessa.

Eläinlääkintähuolto: Jakoperuste toteutuneet suoritteet 01–12/2024 kunnittain.

Strategiakortit

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Tehtävien priorisointia ja työajan käyttöä ohjaa lakisääteisyys, riskinarviointi ja valvontasuunnitelmat.	Keskitytään olennaisiin, lakisääteisiin tehtäviin. Vastuu: Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu	Ajan tasalla olevat valvontasuunnitelmat.	Valvontasuunnitelmat ovat ajan tasalla. Vuoden 2024 valvontasuunnitelmat on hyväksytty ympäristölautakunnassa 14.12.2023.
Henkilöstön osaamisen kehittämistä ja hyvinvoinnista huolehditaan sekä varmistetaan riittävät henkilöstöresurssit lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Koulutuksissa hyödynnetään aina mahdollisuuksien mukaan Teams- ja muita etäyhteyksiä.	Henkilöstö on motivoitunut ja voi hyvin sekä kokee, että osaaminen ja henkilöstöresurssit vastaavat tehtävien vaativuutta ja määrää, ja työ on mielekästä. Työtehtäviä kierrätetään tarvittaessa. Vastuu: Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu	Työtyytyväisyyskyselyt	Työtyytyväisyyskysely on tehty osana koko kaupunkiorganisaation Pulssi-kyselyä. Ympäristöpalvelujen tulokset ovat kehittyneet parempaan suuntaan.
Työn haasteet, kuormittavuus ja tavoitteet käydään läpi säännöllisissä palavereissa ja kehityskeskusteluissa.	Esimiestyö on avointa ja kannustavaa. Yhteiset tavoitteet ovat selkeät. Mahdollisiin ristiriitoihin puututaan ajoissa. Päätöksiä valmistellaan ja haasteellisia työtehtäviä pohditaan yhdessä. Tiimit suunnittelevat yhdessä tasapuolisen ja toimivan työnjaon ja selvittävät yhdessä hankalia tapauksia. Vastuu: Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun esimiehet sekä tiiminvetäjät	Kehityskeskustelut Tiimien toiminta Työtyytyväisyyskyselyt	Suurin osa kehityskeskusteluista on käyty vuoden 2024 aikana ja muutama vuoden 2025 alussa. Terveysvalvonnan tiimit ovat toimineet suunnitellusti. Ympäristönsuojelussa ei ole erityisiä tiimejä. Työtyytyväisyyskyselyt tehdään osana koko kaupunkiorganisaation Pulssi-kyselyä.

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Huomioidaan ja varmistetaan riittävä ympäristöterveydenhuollon asiantuntijuus ympäristöterveydenhuollossa kestäväan kehitykseen, elinkeinorakenteeseen ja kansainvälisyyteen sekä ilmastoon liittyvissä muutoksissa kuntaorganisaation toimintakentässä.	Elintarvikevalvonta ohjaa ja neuvoo toimijoita elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamisessa. Vastuu: Elintarvikevalvonta	Asiakaspalaute	Kaikki palautteet on käsitelty. Toimintaa pyritään kehittämään saadun palautteen perusteella.
Huomioidaan ja varmistetaan riittävä ympäristönsuojelun asiantuntijuus ympäristönsuojelussa kestäväan kehitykseen, elinkeinorakenteeseen ja kansainvälisyyteen sekä ilmastoon liittyvissä muutoksissa kuntaorganisaation toimintakentässä.	Kunnat huomioivat kestäväan kehityksen ja ilmastonmuutoksen torjumisen tavoitteet ja toimintojen muutostarpeet läpileikkaavasti kunnan eri toiminoissa. Ympäristöpalvelut tukee näitä toimia tarjoamalla asiantuntijuutta, ja kokoamalla kuntien ilmasto-ohjelmien ja kaupunkistrategian ympäristöön liittyviä seurantatietoja vuosittain. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Kuntien ilmasto-ohjelmien ja kaupunkistrategian ympäristömittareiden seurantatiedot koottaan vuosittain.	Vuoden 2023 seurantatiedot on koottu keväällä 2024.

Osallistutaan ja kannustetaan Mikkelin kaupunkia (ja muiden Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden jäsenkuntia) osallistumaan asiantuntijaverkostoihin ja ulkopuolisella rahoituksella toteutettaviin kestävän kehityksen edistämiseen ja ilmaston muutoksen torjuntaan liittyviin hankkeisiin.	Mikkelin seudun kunnat ovat hyvin perillä rahoitus- ja verkostotyömahdollisuuksista, joilla tuetaan kuntien työtä kestävän kehityksen edistämiseksi. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Kuntien tiedottaminen kestävän kehityksen hankkeisiin liittyvistä rahoitus- ja verkostomahdollisuuksista.	Kuntiin on välitetty Motivan jakamaa rahoitusinfoa rahoitettavista vihreän siirtymän hankkeista. Tietoa hankkeiden rahoitusmahdollisuuksista on jaettu myös VIHTO-hankkeen (Elyn ilmastohanke) järjestämissä kuntatapaamisissa ja Mikkelin pohjavesien suojelun yhteistyöryhmän kokouksessa.
Kehitetään ja ollaan perillä digitalisaation mahdollisuuksista ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lupa- ja ilmoitusasioiden hoitamisessa.	Ympäristöpalvelujen lupa- ja ilmoitusasiat ovat pääsääntöisesti hoidettavissa sähköisten järjestelmien avulla. Vastuu: Ympäristöpalvelut	Osallistuminen työryhmiin ja verkostoihin digitaalisten palvelujen kehittämiseksi. Terveysvalvonnalla on käytössä sähköiset ilmoitusjärjestelmät.	Ympäristönsuojelun edustaja on ollut mukana kaupungin uuden paikkatietojärjestelmän käyttöönottovaiheen neuvotteluissa. Lupien käsittelyssä käytetään Lupapistettä. Terveysvalvonnalla on käytössä omat sähköiset järjestelmät.

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävissä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Seurataan Mikkelin (ja muiden Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden jäsenkuntien) ilmasto-ohjelmien tavoitteiden toteutumista, osallistutaan tarvittaessa kuntien maankäyttö- liikenne- ja energiahankkeiden ja investointien suunnitteluun sekä annetaan lausuntoja.	Kunnat seuraavat ilmasto-ohjelmien tavoitteita vuosittain ja arvioivat hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista, Ympäristöpalvelut on aktiivisesti mukana edistämässä kuntien hiilineutraalisuustavoitteita kuntien hankkeiden valmistelussa ja maankäytön suunnittelussa. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Kuntien ilmasto-ohjelmien mittareiden seurantatietojen kirjaaminen vuosittain, ja hiilineutraalisuustavoitteiden arviointi.	Kuntien ilmasto-ohjelmien mittareiden seurantatiedot vuodelta 2023 on kysytty kunnista ja kirjattu vuoden 2024 alussa. Hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisen ja hiilinelujen kehittymisen arviointia varten on tilattu konsulttityö, joka valmistuu vuoden 2025 alkupuolella.

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Lausunnot, hankkeisiin ja työryhmiin osallistuminen, viranomaistyö, rekisterien ja paikkatietojärjestelmien kehittäminen valvontatyön tueksi, luonnon-suojelun alueiden hoitosuunnitelmien toteuttamisen valvonta. Kehitetään kuntien viranhaltijoiden ja muiden toimijoiden tietoisuutta luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta maankäytön suunnittelussa.	Tiedot arvokkaista luontokohteista ja uhanalaisista lajeista ovat helposti kaikkien maankäytön suunnitteluun osallistuvien kuntien työntekijöiden käytettävissä. Annetaan lausunnot kaikista merkittävistä kaavahankkeista ja edistetään luonnon monimuotoisuuden huomiosta edelleen maankäytön suunnittelussa. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden suojelun kannalta merkittävät tiedot on koottu kaupungin yhteiseen paikkatietojärjestelmään. Kaavalausuntojen lukumäärä	Kaupungin uuden paikkatietojärjestelmän käyttöönotto on vielä osittain kesken. Osa ympäristönsuojelun tietovarannosta on jo viety uuteen paikkatietojärjestelmään mutta järjestelmän rakentaminen vaatii vielä työtä. Kaupungin työntekijöitä on kannustettu ja ohjeistettu käyttämään Lajitietokeskuksen viranomaisportaalia Uhanalaisten lajien esiintymispaikkatietojen hakemisessa. Kaavalausuntoja on annettu 26 kpl.
Ympäristöterveydenhuollon lajisääteisenä tehtävänä toteutetaan elintarvike-, juoma- ja uimavesivalvontaa.	Elintarvike-, juoma- ja uimavesivalvontaa tehdään vuosittain päivitettävän valvontasuunnitelman mukaisesti. Vastuu: Ympäristöterveydenhuolto	Valvontasuunnitelman toteuttaminen vuosittain	Juoma- ja uimavesivalvontaa on tehty valvontasuunnitelman mukaisesti. Elintarvikevalvontaa on tehty riskiperusteisesti mutta valvontasuunnitelman mukaisesti tavoitteisiin ei ole päästy. Toteuma vuonna 2024 on kuitenkin merkittävästi parempi kuin vuonna 2023.
Lähiruokaan / alkutuotantoon liittyvän toiminnan edistäminen	Elintarviketiimin Oiva-tarkastuksilla tarkastetaan lihan- ja maidon alkuperämaan ilmoittamista kuluttajille. Elintarvikevalvonta ohjaa ja neuvoo toimijoita elintarvikelain-säädännön vaatimusten noudattamisessa.	Toteutunut	Lihan alkuperämaan ilmoittamista kuluttajille on valvottu Oiva-tarkastuksilla.

Edistetään kaupungin kehittämislustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Ohjataan ja edistetään yritysten sijoittumista tarkoituksenmukaisesti siten, että ympäristö- ja terveyshaitat minimoidaan.	Yritykset ja toimijat sijoittuvat tarkoituksenmukaisiin paikkoihin ympäristö- ja terveyshaitat minimoiden. Vastuu: Ympäristöpalvelut	Toteutuneet ennakkoneuvottelut yritysten sijoittumisessa (huom. edellytyksenä on, että ympäristöpalveluita pyydetään mukaan ennakkoneuvotteluihin).	Ennakkoneuvotteluja on käyty useamman yrityksen osalta MikseiMikkelin kautta.

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Laajennetaan / kehitetään sähköistä asiointia ympäristöpalveluiden lupa- ja ilmoitusasioissa.	Kaikki ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan lupa- ja ilmoitusasiat ovat hoidettavissa selkeiden ja helposti käytettävien sähköisten järjestelmien kautta.	Lupa- ja ilmoitusasiat, jotka voidaan käsitellä sähköisesti.	Kaikki ympäristönsuojelun luvat ja ilmoitukset voidaan käsitellä sähköisesti. Terveysvalvonnassa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä Ilppa ja sähköisiä lomakkeita.

2. Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Parannetaan yrittäjämönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Sujuvat luvituspalvelut, ennakoivat neuvottelut ja yritysten neuvonta.	Valmistellaan luvat (esim. ympäristölupa) sujuvasti ja laadukkaasti, ja annetaan yrityksille ennakoivasti riittävästi selkeää tietoa lupien ja ilmoitusten tarpeesta, sekä luvan edellytyksistä.	Lupapäätösten valmisteluun käytetty aika keskimäärin, toteutuneet ennakoivat neuvottelut.	Maa-aines- ja ympäristölupien (18 kpl) keskimääräinen käsittelyaika on ollut 3 kk. Tavanomainen käsittelyaika on ollut 2-3 kk, ja pisin käsittelyaika on ollut 6 kk. Ennakkoneuvotteluja yritysten sijoittumisesta on käyty MikseiMikkelin kautta (7 kpl).
Osallistutaan yritysten sijoittumista koskeviin neuvotteluihin (esim. yhteistyössä Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy:n kanssa).	Yritysten sijoittumispaikat ovat tarkoituksenmukaisia sekä yrityksen, ympäristön ja lähialueen asukkaiden kannalta.	Yritysten sijoittumista koskevat neuvottelut (esim. yhdessä Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy:n kanssa edellyttäen, että Ympäristöpalvelut pyydetään mukaan)	Ennakkoneuvotteluja yritysten sijoittumisesta on käyty MikseiMikkelin kautta (7 kpl, yksi aurinkovoimala ja kaksi muuta puhtaan energian tuotantoon liittyvää yritystä, kolme datakeskushanketta ja yksi kiertotalouteen perustuva yritys).

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Pito- ja vetovoiman parantaminen kunnallisiin eläinlääkärin virkoihin ja sijaisuuksiin valtakunnallisesta eläinlääkäripulasta huolimatta uuden eläinlääkintähuoltolain mukaisesti.	Eläinlääkintähuollon riittävät resurssit saadaan turvattua 24/7 lakisääteisten palveluiden tuottamiseen uuden, todennäköisesti vuonna 2024 voimaan tulevan eläinlääkintähuolto-lain mukaisesti valtakunnallisesta eläinlääkäripulasta huolimatta. Eläinlääkäreiden palkkausjärjestelmää kehitetään yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. Arvioidaan eläinlääkärivirkojen ja vastaanottoavustajien riittävyys. Kehitetään eläinlääkäreiden työnkuva ja vastaanottojen varustusta sekä vastaanottojen välistä yhteistyötä. Selvitetään tarvittaessa mahdollisuudet ostopalvelulle pieneläinpäivystyksen osalta, toimialueen kahden päivystysalueen yhdistämistä sekä	Resurssitilanne Työtyytyväisyyskyselyt Asiakaspalaute	Eläinlääkärityötilanne on tällä hetkellä hyvä ja sijaisia saatu eläinlääkäreiden viransijaisiksi lomien ja virkavapaiden ajalle. Työtyytyväisyyskyselyt on toteutettu osana koko kaupunkiorganisaation ns. Pulssikyselyjä.

	yhteistyömahdollisuuksia Savonlinnan kanssa. Mahdolliset lisäkustannukset tuodaan erikseen valtuuston hyväksyttäväksi. Vastuu: Terveysvalvonnan johtaja, vastaava eläinlääkäri		
--	---	--	--

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Oppilaitosyhteistyö XAMK:n kanssa.	Tarjotaan harjoittelupaikkoja ja opinnäytetöitä, ja osallistutaan tarvittaessa ja resurssien sallimissa puitteissa opetukseen tuomalla mukaan työelämänäkökulmaa.	Harjoittelupaikat, harjoittelijat (kk), opinnäytetyöt, opetukseen osallistuminen.	Terveysvalvonnassa on ollut harjoittelija yhteensä 10,5 kk ja ympäristönsuojelussa 3 kk vuoden 2024 aikana. Ympäristönsuojelussa on valmistunut 1 opinnäytetyö XAMK:lle ja ympäristönsuojelu on osallistunut yhden yhdyskuntateknikkayksikössä tehdyn opinnäytetyön ohjaukseen.
Tutkimusyhteistyö korkeakoulujen, yliopistojen ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.	Osallistutaan tutkimushankkeisiin.	Hankkeisiin osallistuminen.	Ympäristöpalvelujen edustaja on osallistunut XAMK:n hanketyöskentelyyn mm. ohjausryhmän jäsenenä ja asiantuntijana.

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Tarjotaan kesätyö- ja harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille.	Tarjotaan laadukkaita ja monipuolisia kesätyö- ja harjoittelupaikkoja ja muita työpaikkoja alan opiskelijoille ja vastavalmistuneille ja luodaan myönteistä työnantajakuva, joka tulee opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden kiinnittymistä alueelle.	Harjoittelukuukausia/vuosi	Ympäristöpalveluissa on ollut harjoittelijoita yhteensä 13,5 kk.

3. Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Viranomaispalvelun asiakaslähettäisyys	Toimitaan helposti lähestyttävänä ja palvelualttiina viranomaisena.	Asiakastyytyväisyyskysely	Suora palaute asiakkailta on ollut pääosin myönteistä.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentamista.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Terveysvalvonnan lausunnot rakennusluvista	Kiinnitetään huomiota terveelliseen ja turvalliseen rakentamiseen rakennuslupalausunnoissa oman lainsäädännön puitteissa. Vastuu: Ympäristöpalvelut, terveysturvonta	Toteutunut	Lausuntopyyntöjä on tullut vähemmän kuin aikaisempina vuosina hiltentyneen rakentamisen vuoksi.

Kehitetään kaupunki- ja maaseutuympäristöjä eri asumismuotojen ja –tapojen mahdollistamiseksi.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
--------------------------------	-------------------	---------	--------------------

Varataan riittävästi resursseja vesihuoltolain ja kuntien jätehuollon valvontaan haja-asutusalueilla, osallistutaan kuntien maankäytön suunnitteluun edistämällä ympäristöllisesti kestäviä, monipuolisia asumismuotoja.	Tuetaan vastuullista haja-asumista ja siihen liittyvää vastuullista maankäytön suunnittelua ja vesi- ja jätehuollon kehittämistä hiilineutraalisuus-tavoitteet ja puhtaat vedet huomioiden. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Haja-asutusalueille, asumiseen kohdistuviin kehittämishankkeisiin osallistuminen, haja-asutusalueiden jätevesilausunnot (lkm)	Jätevesilausuntoja annettu 23 kpl. Jätevesiselvityksiä on pyydetty valvontaohjelman mukaisesti.
--	--	---	---

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Ympäristöpalvelut tukee maankäytön suunnittelua siten, että luonnon monimuotoisuus, maisemallisesti arvokkaat alueet ja lähivirkistysalueet huomioidaan. Keskeisenä työkaluna on riittävät tietojärjestelmät arvokkaista luonto- ja maisema-alueista, toimivat lausuntokäytännöt ja työryhmiin osallistuminen.	Maankäytön suunnittelussa huomioidaan monipuolisesti luonnon monimuotoisuus, arvokkaat luontokohteet ja lähiluonnon merkitys kuntalaisten hyvinvoinnille. Kuntien työntekijöillä on käytössään riittävästi tietoa kunnan alueella olevista arvokkaista luontokohteista, uhanalaisista lajeista ja luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta maankäytön suunnittelussa. Vastuu: Ympäristönsuojelu	Ympäristön ja luonnonsuojelun kannalta merkittävät tiedot on koottu kaupungin yhteiseen paikkatietojärjestelmään. Maankäyttöön liittyvien lausuntojen lkm (koko seudullinen ympäristöpalvelujen toimialue).	Osa ympäristönsuojelun tietovarannosta on jo viety uuteen paikkatietojärjestelmään mutta järjestelmän rakentaminen ja ympäristön- ja luonnonsuojelun kannalta tärkeiden tietojen vieminen järjestelmään vaatii vielä työtä. Maankäyttöön liittyviä lausuntoja on annettu yhteensä 49 kpl.

Tunnistetaan ja huomioidaan alueen merkittävä vapaa-ajanasuminen ja monipaikkaisuus.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Varataan riittävät resurssit ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palveluihin runsas vapaa-ajanasuminen huomioiden.	Tunnistetaan runsas vapaa-ajanasuminen ympäristönsuojelumääräyksissä ja lupaprosesseissa, ja neuvontatarpeessa ja muissa asiakasyhteydenotoissa.	Viranomaistoimet, joissa vapaa-ajanasukkaat on erityisesti huomioitu.	Mikkelin ympäristönsuojelumääräyksissä ja ympäristöluvituksessa on huomioitu runsas vapaa-ajanasutus siten, että louhinnalle ja murskaukselle on asetettu kesäaikana rajoituksia, jos asutusta on alle 500 metrin etäisyydellä. Kesäaikana palkataan myös työntekijöitä varsinaisten työntekijöiden loman ajaksi vastaamaan kesäasukkaista johtuvaan lisääntyneeseen palvelujen tarpeeseen.
Otetaan huomioon vapaa-ajanasukkaat eläinlääkäriresursseja määriteltäessä.	Eläinlääkäriresurssit ovat riittävät lakisääteisten tehtävien hoitamiseen myös yleisinä lomakoikoina, jolloin harraste-eläinten määrä kasvaa merkittävästi toimialueella.	Asiakaspalaute	Asiakaspalaute on ollut pääosin myönteistä.

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Tuetaan ja edistetään talkootoimintaa mm. ympäristön siivoamisessa (roskien kerääminen) ja vieraslajien torjumisessa. Tehdään yhteistyötä työllisyyspalvelujen, järjestöjen ja hankkeiden kanssa.	Yhteisöllinen tekeminen ja talkootoiminta lisää kuntalaisten vastuuta omasta ympäristöstään ja toimii osana ympäristökasvatusta.	Talkoot ja yhteisölliset hankkeet, jossa ympäristöpalvelut on ollut mukana.	Ympäristöpalvelut on ollut mukana organisoimassa Miljoona roskapussia –kampanjaa.
Omaehtoisen toiminnan neuvonta ja ohjaus.	Omaehtoista toimintaa toteutetaan ohjatusti ja omaehtoista	Toteutunut omaehtoinen toiminta, jota ympäristöpalvelut	Ympäristöpalvelut on ollut mukana organisoimassa Miljoona roska-

	toimintaa varten on riittävästi neuvontaa saatavilla.	on ohjannut ja/tai antanut neuvontaa.	pussia –kampanjaa. Ympäristöpalvelut on antanut ohjeita ja neuvoja kuntalaisille vieraslajien torjunnassa ja lähettänyt kuntiin tiedotteen vieraslajien torjunnasta.
--	---	---------------------------------------	--

Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Selkeät tapahtumiin liittyvät ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan ohjeet ja neuvonta.	Ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan lupiin ja ilmoituksiin ja muihin käytäntöihin liittyvät ohjeet ovat riittävällä tavalla riittävällä mukana kaupungin tapahtumajärjestämisen ohjeistuksessa.	Tapahtumiin liittyvä ohjeistus ympäristöpalvelujen vaatimista luvista ja ilmoituksista on selkeästi näkyvillä kuntien nettisivuilla.	Ympäristöpalvelut on ollut mukana laatimassa Mikkelin kaupungin ohjeistusta tapahtumien järjestäjille.
Arvioidaan säännöllisesti tapahtumiin liittyvien lupa- ja ilmoitusmenettelyjen ja muiden käytäntöjen sujuvuutta.	Tapahtumiin liittyvät lupa- ja ilmoitusmenettelyt ovat sujuvat. Yleinen terveysvalvonta ja ympäristönsuojelu.	Asiakaspalaute	Asiakaspalaute on ollut pääosin myönteistä.

Tunnusluvut

		TP 2023	TA 2024	TP 2024	Toteuma-% 2024
Terveysvalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset	kpl	351	700*	416	59*
Eläinlääkintähuollon virka- ja sairasmatkat	kpl	1 690	1 900	1 575	83
Hoidetut pieneläimet	kpl	7 269	6 000	7 552	126
Lupavelvollisten kohteiden tarkastukset	kpl	113	100	88	88
Ympäristönsuojelun kirjallinen asiakassuorite (päätökset, lausunnot, kehotukset)	kpl	1 450	800	2 010**	251**

*Vuoden 2024 suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten tavoitemäärä on kohteiden riskinarvioin perusteella Ruokaviraston ja Valviran ohjeiden mukaisesti 640 kpl: Elintarvikevalvonta 340 kpl, terveydensuojelussa 220 kpl ja tupakka- ja lääkelain valvonnassa 80 kpl. Toteuma-% on silloin 65 %. Talousarvioissa ollut luku, 700 kpl, ei ottanut huomioon suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvien tupakkavalvonnan kohteiden vähentymistä.

** Vuonna 2024 valvontaa kohdennettu erityisesti jätelain valvontaan (taloyhtiöiden erilliskeräyksen valvonta, elintarvikehuoneistojen elintarvikejätteen kirjanpidon valvonta, kompostorivalvonta ja ohjeistukset puutarhajätteen käsittelystä), minkä osuus suoritteista on 1130 kpl.